

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879. Tel: CHelsea 3-1249

No. 53 — Štev. 53 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 16, 1945 — PETEK, 16. MARCA, 1945

PRVA AMER. VOJSKA ODREZALA RUHRSKO VELECESTO

Gdansk v plamenu

Rusi napredujejo proti Berlinu noč in dan in divizija za divizijo.

Pričetek splošne ofenzive na zapadni fronti . . . Zavezniške vojske napredovale šest milj.

ZAPADNA FRONTA:

Naša vojska napreduje proti Frankfurtu ob Mainu

Paris, 16. marca. — Prvi zbor ameriške vojske je včeraj popoldne pričel z splošnim napredovanjem v izčeni smeri, in sicer proti novem mestu v bližini Remagena. Našim četam se je posrečilo zasesti del največje nemške konkretno ceste in sicer na dolžini med Frankfurтом in Kolonim. To poročilo je potrdila tudi nemška radio postaja.

Glasom drugih poročil, ki so prišla iz zapadne fronte tekom včerajšnjega popoldnega, je ameriški tretji vojni zbor hitro napredoval z svojim ofenzivnim pohodom ter prekoračil reko Moselle na štirih mestih osem milj jugozapadno od Koblenza.

Naknadno poročilo javlja, da so Američani že tri milje onstran reke Moselle. Tamkaj, oziroma onstran reke, so Američani tekom zadnjih 36 ur zavzeli 11 trgov in vasi.

Pattonova ameriška vojska nadaljuje na devet milj dolgi fronti.

2000 ameriških bombnikov in drugih letal pred rusko fronto v Braniboru

London, 16. marca. — Medtem ko rusko središče pod vodstvom gen. Žukova, ki je na dolgi fronti prekoračilo Odre, neprestano napreduje, priletele je 2000 ameriških bombnikov in drugih aeroplakov na izčeno fronto, kjer so takoj, včeraj zvečer pričeli z splošnim bombardovanjem, egle nemške fronte pred Žukovimi združenimi russkimi vojskami. Nemci so se vsed tega pričeli na vsej fronti umikati.

Istočasno prihaja poročilo iz zapadne fronte, da se je tamkaj pričela ofenziva tako na severu, kakor tudi na jugu onstran reke Rene, in da ameriška vojska, kateri se je sedaj pridružil tudi 15ti ameriški zbor, neprestano napreduje proti notranosti Porenja in tudi onstran reke Saar.

Iz vseh najnovejših poročil je sklepati, da se angleški mi-

Mesec Marc je
Mesec
Rdečega Križa

IWO JIMA PRED PADCEM

Ameriški mornariški vojaki postavljajo našo zastavo na grobje svojih padlih tovarišev.

Guam, 16. marca. — Na otoku Iwo, imajo Japonci le še neznatni postojanki. Ves ostali otok je trdno v rokah ameriškega mornaričnega vojaštva. Na otoku pristajajo sedaj redno ameriški letale.

Na jugozapadni strani od mesta Kurewa (Koenigsberg) so Rusi včeraj osvojili trg imenom Lank, katero mestec je bilo sredotočje nemškega odpora obrambe mesta Kurewe.

Dosedaj je že sedem russkih vojaških zborov prišlo do baltičke obrežja. V napredovanju napram Baltiku, je sodelovalo 13 russkih vojaških zborov; šester teh zborov je obklopljeno pokrajino, kjer sta mestni Gdansk in Gdinja.

Na ruski fronti, zapadno od mesta Kuestrina, ima sovjetska vojska sedaj dokaj dolgo fronto onstran, oziroma zapadno od reke Odre, in sicer med zapadno stranjo mest Kuestrin in Frankobrod ob Odri.

Nemško vojno povojništvo priznava, da se je moralna nemška vojska umakniti od Kuestrina vse do Kamina. Mesto Gdansk, je glasom najnovijih poročil, v plamenu.

101. Zračna divizija

101. Zračna divizija je bila prva, da je bila deležna v celoti predsednikove cijacije za voljenje vprašal pleskarja Hitlerja.

Gen. Eisenhower, ki je izročil odlikovanje, je rekel, da nikoli prej ni bila cela divizija odlikovana v imenu predsednika od Vojnega urada.

To je začetek nove tradicije v Ameriški vojski, — je rekel general.

Potem, ko so veterani kraljali mimo v review, je rekel gen. Eisenhower, da je zelo ponosen nanje.

"Kupite en 'extra' bond še danes!"

Vest, da je nacijski general in povelnik zapadne fronte neznano kam zginol, se potrjuje.

Washington, 16. mar. — Tukajšnji opazovalci in ocenjevalci vojnega položaja v Evropi so mnena, da znači odpoziv nemškega generala von Rundstedta iz zapadne fronte, da je nacijska vojna organizacija pričela razpadati in sicer tako na svojem "vrhu", kadar tudi "od spodaj". Le v slučaju, da je bil imenovan nemški general ranjen, potem postane zadeva drugačna.

Včekrat se je tudi javilo, da se je von Rundstedt zameril Hitlerju, zlasti radi njegove ofenzive v Ardenes, kjer so nacijski izgubili nepregledne možnosti svojega vojaštva in vojnega materiala. Nekateri poznavalci razmer, so pa tudi mnena, da je von Rundstedt "moral zginoti", in sicer radi tega, ker je penudil baje mir na posledicah od ran dobljenih na Luzonu.

Povelnik 6. infanterijske divizije umrl

Maj. gen. Edwin D. Patrick, povelnik 6. infanterijske divizije in bivši povelnik štaba 6. vojske na Filipinih, je umrl na posledicah od ran dobljenih na Luzonu.

Sovjetski list "Izvestja" o naših izolacionističnih fašistih

Moskva, 16. marca. — Z ozirom na bivšo konferenco v Dumbarton Oaks, v Washingtonu in z oziroma na bližnje mednarodno posvetovanje v svrhu miru, ki se bode vršilo v San Franciscu, Cal., v aprilu, objavlja tukajšnji list "Izvestja" v svojem včerajšnjem izdanju sledeče:

"Kak bode vseh mednarodne konference v svrhu ustavljive trajnega miru, ki se bode vršila v San Francisco, Cal., je razvidno iz poročil, katera javljajo, kako fašistični banditje store vse, kar je v njihovi moći, da postane izid te konference nevsezen. Vse-

VOJNA V EVROPI BODE KONČANA ŠE TEKOM TEGA POLETJA?

Takega mnenja je angleški ministr. predsednik Churchill

London, 16. marca. — Ministrski predsednik, Winston Churchill, je včeraj zvečer javno izjavil, da bode vojna v Evropi najbrže še tekom le-tešnjega poletja končana z popolno zmago zavezniškega. Potem je tudi prideljal, "da se morda vojna v Evropi konča še pred pričetkom poletja."

Svetovno zborovanje premogarjev po vojni, se bode vršilo na Češkem

Svetovni mednarodni kongres organizovanega delavstva, ki se je nedavno vršil v Londonu, je sklenil, da se bo takoj po končani sedanji svetovni vojni vršil na Češkem mednarodni kongres organizovanih premogarjev in rendarjev. Omenjeno mednarodno zborovanje se bode vršili v Pragi in sicer v proslavo češke premogarske vasi imenom Lidice, katero so Nemci dne 10. junija, 1942 popolnoma razdelili v pomorili vse moško prebivalstvo. K proslavi bodo povabljene vse premogarske organizacije na svetu.

Istočasno je tudi obljubil vsestransko pomoč Zjedninevrim državam v vojni napram Japonski, če: "naveljicanje bojevanja nas nikakor in podniknim pogojem ne zamore, da bi v tem oziru zaostajali le eno samo minutu, kajti vojni položaj z ozirom na Japonsko nikakor ni omejen radi posmanjkanja mostva, kajti to bodo sledili v povoljni meri. Posiljanje našega vojaštva na Izkot, je le omejeno ponekoli radi dovoljnega prostora na parnikih, velikanskih razdaljih na oceanu in radi tropične vlažnosti v gozdovih."

Tako se je Churchill izrazil v svojem govoru povodom le-tešnega zborovanja angleške konservativne stranke.

Istočasno je tudi obljubil vsestransko pomoč Zjedninevrim državam v vojni napram Japonski, če: "naveljicanje bojevanja nas nikakor in podniknim pogojem ne zamore, da bi v tem oziru zaostajali le eno samo minutu, kajti vojni položaj z ozirom na Japonsko nikakor ni omejen radi posmanjkanja mostva, kajti to bodo sledili v povoljni meri. Posiljanje našega vojaštva na Izkot, je le omejeno ponekoli radi dovoljnega prostora na parnikih, velikanskih razdaljih na oceanu in radi tropične vlažnosti v gozdovih."

Mornarični aeroplani ponosrečili

Sedem mornaričnih častnikov in drugih vslužbencev je bilo vbitih.

San Francisco, Cal., 16. marca. — Neki transportni aeroplani naše vojne mornarice, je včeraj popolne ponesrečili v gricevju zapadno od San Carlos in dvajset milj južno od tukajšnjega mesta. Tem povodom je bilo ubitih sedem vslužbencev naše vojne mornarice, dočim je 6 nadaljnih vslužbencev dokaj resno poškodovanih. Ponesrečenje so slazili deloma pri vojni mornarici in deloma pri mornaričnem vojaštvu. Aeroplani, ki je ponesrečil, je bil na svojem potu iz San Petrho v Oakland, Cal. Ranjence so pripeljali v splošno bolnico v Menlo Park, Cal. Imena ponesrečencev še niso znana.

Me ne bo več nazaj

Nato je ustavil dva semenišnika in ju prosil, naj molita zaanj. Eden od dijakov je rekel, da mu je povedal Nevils, da bo čez eno uro mrtev. Ko je semenišnik odmolil, se je Nevils zgrudil na tla. Prepeljali so ga v bližnjo bolnišnico, koder niso mogli konstatirati drugega, koder da je nismo znana.

Papeževa izjava o socijalizaciji in novem družabnem redu

Dne 11. marca je sprejel Papež Pij v avdijenci 200 delegatov Italijanske krščanske delavške zveze in 2,000 rimskih delavcev, pred katerim je izjavil, da namerava nuditi podporo delavstvu v obči, nato pa je dosavil, da je pod gotovimi okoliščinami mogoče predvidevati nove oblike socijalizacije, katere ne bodo samo v materialno korist javnosti, temveč bodo odgovarjale tudi njenim verskim in moralnim potrebam.

Reuterjeva agencija poroča, da se je papež tozadovno izrazil kot sledi:

"Krščanske zveze podpirajo socializacijo samo v tistih slučajih, kjer se zdi, da je to potrebno v splošnem interesu in kot edina učinkovita metoda,

da se odpravi gotove zlorabe in prepreči potrata produktivnih moči naroda."

"LEND-LEASE"

Poslanska zbornica je dne 13. marca z ogromno večino podaljšala postavo za lend-lease dajatve zavezniškim državam za dobo enega leta, toda sprejela je dodatek, da se mora material, katerega Amerika daruje svojim zavezniškim, rabiti izključno za vojno, nikakor pa za povojni relif ali pomoč in rehabilitacijo civilnega prebivalstva.

Predloga za podaljšanje lend-lease postave je bila sprejeta s 354 glasovi proti 28.

Zakonski načrt gre sedaj pred senat.

Obnova tozadovne postave bo podaljšala pošiljatev do 30. junija 1946, obenem pa legalizira lend-lease pogodbo, ki so veljavne do 30. junija 1949.

Nemške tativne iz kijevskega muzeja, najdene v Iztočni Pruski

Washington, D. C. — Ruska brzozavna agentura TASS,javlja, da so ruske čete, ki so osvojile in zasedle iztočno-prusko mesto Heilsberg, našle vse knjižnico, kakor tudi vse predmete Ukrajinske Akademije Znanosti, katere nepremičljive predmete so Nemci ugradili v Kijevu in poslali v Heilsberg.

Zastopnika Sovjetske Rusije, Plotnikov in stotnik Ribakov, sta napravila natančen seznam omenjene nemške tativne v Kijevu. V tem seznamu so omenjeni vsi znameniti predmeti, starci spisi in knjige, katere so odnesli nemški tativi iz imenovanega zavoda v Kijevu. Rusi v Heilsbergu so našli cele zaboje starih ukrajinskih dokumentov, dasiravno so nemški divjaki mnogo dragocenih rokopisov in drugih predmetov požgali. Vnitrili so tudi nepremičljive zoološične predmete sesavev, žuželk, itd., katere je nabral dr. biologije, Aleksander Levedev. Po njegovi smrti je njegova vdova podarila njegove zbirke Ukrajinski Akademiji Znanosti leta 1936. Vse to so nemški barbari pokrađali, predno so morali bežati iz Kijeva.

Najprej je prodal svojo trgovino za gumijaste obroče. Od izkuščka je pustil ženi \$450. Nato je šel v hišo in rekli, naj malo poskrbi za njegova dva otroka.

"Me ne bo več nazaj," je rekel.

Nato je ustavil dva semenišnika in ju prosil, naj molita zaanj. Eden od dijakov je rekel, da mu je povedal Nevils, da bo čez eno uro mrtev. Ko je semenišnik odmolil, se je Nevils zgrudil na tla. Prepeljali so ga v bližnjo bolnišnico, koder niso mogli konstatirati drugega, koder da je nismo znana.

Papež je dalje izjavil, da medtem, ko so obstoječe razmere abnormalne, pa je mogoče predvidevati novi družabni red, in da ni rešitev delavških problemov nič več nekaj takega, kar se tiče samo delodajalcev in delavcev.

Izbrana prtljaga

Ko se je vrnil v London Lord Reith po potovanju po angleškemu cesarstvu, je prinesel seboj tudi nekoliko banan, grapefruitov, maple sirupa in več paketov metuljev.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saksen, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDROUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Članki iz leta 1943

I. DEJANSKA ZAROTA

"Glavni vzrok poljsko-sovjetskega nesporazuma je zadeva, ki je nastala radi nedoločene meje med Poljsko in Sovjetsko Rusijo. To zadevo so porabili v svrhu politične agitacije, oni isti skrajni poljski nacionalisti, kateri so tekmo preteklosti bili vedno bolj sovražni Sovjetom, kakor pa nači-fašistom.

"To so oni isti ljudje, kateri so na domači fronti na Poljskem zatrali in odpravili vse demokratične naprave, pregnali demokratične ljudske voditelje v inozemstvo, in ustavil vojaško diktaturo. Sedaj, ko so prišli ob ves kredit in ki niso več v moči, skušajo pronajti potrebna pote, s posmehojo katerih bi lahko zopet prišli do svoje nekdane veljave in vpoštevanja.

"Toda predno so se pričeli spori radi meje, je ruska vojska dosegla uprav občudovljiva vredne uspehe. Dokler so bili Nemci daleč v notranjosti Rusije, bilo je vprašanje poljsko-ruske meje preveč akademične kakovosti in ni izvalo argumentov. Takrat so sedanji poljski kritiki sovjetske inostrane politike, kritikovali le sovjetska vojaška vprašanja . . .

II. UPANJE V NACIJSKO ZMAGO

"Povodom nekega zasebnega banketa v Kairu, ki se je vršil lanske jeseni, je nek višji poljski častnik, ki je ravno-kar dospel iz Rusije, izjavil, da je uverjen, da je sovjetska vojska blizu propasti, in da Nemcem ne bodo prav nič težavno zavzeti ves Kavkaz. Ta častnik je bil dovolj posmemben, da so ga navzoči gostje poslušali in da so mu tudi nekateri zastopniki raznih vlad verjeli, zlasti, ker tedaj ni bilo mnogo avtentičnih novic iz Rusije.

"V Kairu, kakor tudi v Teheranu, so poljski častniki in vladini uradniki, s katerimi sem govoril, prorokovali ruski vojaški polom; tako so namreč najraje mislili in tudi žeeli.

"V Teheranu, kamor so pripeljali kakih 25,000 poljskih civilistov iz Sovjetske Rusije, je bilo dokaj mnogo poljskih častnikov stare šole in tudi dokaj bivših poljskih vladnih uradnikov, kateri vso svoj prosti čas posabili v svrhu proti-ruske propagande. Neki častnik, ki je imel dokaj odgovorno mesto, se je hvalil z svojimi čini v ruskem taborišču vojnih ujetnikov, kjer je živel z drugimi Poljaki do avgusta 1941.

"To taborišče je bilo v onih velikanskih severnih gozdovih, ki so v pokrajini, kjer teče reka Pečora proti Severnem Ledenem morju. Tamka je dobil delo, pri katerem se je lahko dokaj svobodno gibal med raznimi taborišči in takoj je postal nekak posredovalc v veliki zaroti, katere namen je bil premagati čuvanje, polastiti se njihovega orožja in potem potom radja pozvati Nemce na pomoč, kateri naj bi dospeli v aeroplanih in postakali v oni kraj z pomočjo padalini tozadovne pogodbe.

"Ta načrt ni prav nič fantastičen, kajti uvaževati je treba, da v one skrajne severne pokrajine je mogoče priti le z pomočjo aeroplakov, kateri so tamkaj edino sredstvo komunikacije. Število ruskih čuvajev je bilo primeroma le majhno, in poljski zarotniki so se tudi zanašali na splošno ustajo kaznjencev in političnih jetnikov, kakor tudi na poljske vojne jetnike. Tedaj so Nemci hitro napredovali takoj na sever, kakor tudi na jugu, tako, da bi v aeroplanih lahko dospeli do Poljakov tukaj par ur. Do izvršitve te zarote pa ni prišlo, kajti internirane Poljake so Rusi izpustili na podlagi tozadovne pogodbe.

"Vodja nekega taborišča poljskih beguncev, katero sem obiskal v okolici Teherana, je bil nek šibki carski častnik, ki se je bojeval proti sovjetu v vojski carskega generala Denikina. Govoril je pravilno ruščino in je zatrejal, da je sedanja Rusija moderno taborišče za židovske jetnike.

"Moji razgovori z navadnimi civilnimi poljskimi begunci, so pa bili dokaj drugačni. Mnogi so sicer mnogo doživel, toda godilo se jim ni prav nič slabše, kakor povprečnim Rusom v dobi vojne, in slučaji slabe hrane predno so prišli v Afriko, se niso na njih poznali. Glasom nazarov odgovornih ameriških opazovalcev, se je propaganda o stradaju pričela le potom govoril poljskih uradnikov, da bi tako zamogli dobiti velike pošiljatve jestvin, katere bi potem oni baje delili Poljakom v Rusiji.

"Rano v jeseni 1942 so vse delegate Poljskega Rdečega Križa pregnali iz Sovjetske Rusije. Dasiravno je bilo mnogo Poljakov radi tega užaljenih, doznel sem od nekega angleškega častnika, kateri je bil zagovornik Poljakov, da bi se z protestom proti izgnanju ničesar ne zamoglo doseči, kajti Rusi so imeli na razpolago neoporekljive dokaze, da sta dva poljska delegata zlorabila svoje upravne dolžnosti na ta način, da sta nebirala zaupne podatke vojaškega zna-

čaja. Posledica temu je naravno bila, da so tudi vsi ostali postali sumljivi.

"Taki dogodki med višjimi častniki v taborišču so naravno obudili vsestransko jezo med večino Poljakov civilnih in vojaških poklicov, kajti — dasiravno so živeli in se bojevali za zopetno osvobojenje Poljske, oni nikakor niso nameravali vzpostaviti zopet one na pol fašistične in korupcne birokrate ter časnike, katedi so v prošlosti provzročili toliko gorja njihovi domovini."

(Edmund Stevens, stalni poročevalcevista "Christian Science Monitor" v Bostonu, Mass., je objavil zgoraj-njena poročila dne 26. aprila, 1943.)

DELO ZA POMOČ NARODU V DOMOVINI

New Orleans, Biloxi in Buras se pripravljam

na veliko akcijo

Zadnje čase se opaža vedno več aktivnosti med Američani jugoslovanskega porekla za pomoč izstradanemu narodu v starci domovini. Naš narod v Jugoslaviji je dal vse svoje, da zavriši to vojno zmagovalo v skupnosti s svojimi velikimi zavezniki. Do zdaj ni nijeden nadoprinesel toliko žrtev v krvi in v opustošenju svoje domovine kakor narodi v Jugoslaviji. Posledice tega so naravnost strašne. Naš narod je danes nag in bos, lačen in izmučen. Na stotine jih umira od laskote vsak teden. Kakor da ni to dovolj, so nastopile še razne epidemije, katere tudi pobirajo dragoceno življenje naših ljudi. Narod se proti temu ne more boriti, ker nimata zdravil, zdravnikov in tudi bolnišnic ne. Vse je sovražnik vničil, požgal in pobil. Sovražnik se ni branil sredstev, da vniči kar največ našemu narodu . . .

Dolžnost vsakega človeka v Ameriki, zlasti pa ljudi jugoslovanskega porekla, je ta, da dela z vsemi svojimi močmi, da pomaga našemu narodu. Nujedna žrtev ni prevleka tukaj v Ameriki, kadar nam je bilo k sreči prihranjeno bojno gorje. In narodi v Jugoslaviji so mnogo storili in dopriniseli k temu, da je naša Amerika ostala nepoškodovana. Naš narod na Jugu je podvzel vrsto akcij, da organizuje in izpelje resnično pomoč za svoje rodne brate v starem kraju.

Ujedinjeni odbor južno-slovanskih Američanov v Burasu in New Orleansu kakor tudi Slavensko dobrodelno društvo v Biloxi, Mississippi, so organizirali akcijo za zbiranje pomoči, pa bilo to denarni pri spevki ali zbiranje blaga.

Dne 3. marca je obdržalo Slavensko podporno društvo v Biloxi shod našega naroda v tem kraju. Na zborovanju je bil premagati čuvanje, polastiti se njihovega orožja in potem potom radja pozvati Nemce na pomoč, kateri naj bi dospeli v aeroplanih in postakali v oni kraj z pomočjo padalini tozadovne pogodbe.

Ta načrt ni prav nič fantastičen, kajti uvaževati je treba, da v one skrajne severne pokrajine je mogoče priti le z pomočjo aeroplakov, kateri so tamkaj edino sredstvo komunikacije. Število ruskih čuvajev je bilo primeroma le majhno, in poljski zarotniki so se tudi zanašali na splošno ustajo kaznjencev in političnih jetnikov, kakor tudi na poljske vojne jetnike. Tedaj so Nemci hitro napredovali takoj na sever, kakor tudi na jugu, tako, da bi v aeroplanih lahko dospeli do Poljakov tukaj par ur. Do izvršitve te zarote pa ni prišlo, kajti internirane Poljake so Rusi izpustili na podlagi tozadovne pogodbe.

Lodz, Poljska. — Dopisovalci, ki so si ogledali to poljsko mesto od enega konca do drugega, poročajo, da hodijo cele trume ljudstva v katoliške cerkve, ki so zdaj prvič odprte od takoj pričeli zbiranje.

V Lodzu je 17 katoliških cerkva. Naziji so pustili samo štiri odprte. Dve sta bili dočlenjeni za Poljake, dve pa za Nemce. Cerkvena opravila so se smela opravljati v njih samo ob nedeljah. Grško-pravoslavni in protestantski cerkvam je bila dovoljena popolna vsestranska prostost, to pa samo zato, ker so Nemci hoteli napraviti poljske katolične nevoščilje.

Vse katoliško duhovstvo razen štirih duhovnikov so odprljati kot ujetnike. Veliko meščanov se še spominja, kako nesramno in poniževalno so ravnali s škofom Jasinskijem, ki je bil po štirih letih jetništva spuščen na prost obenem s Father Tomchikom. Ko so dopisovalci hodili po opustošenih delih mesta, so si

čajao. Posledica temu je naravno bila, da so tudi vsi ostali postali sumljivi.

Taki dogodki med višjimi častniki v taborišču so naravno obudili vsestransko jezo med večino Poljakov civilnih in vojaških poklicov, kajti — dasiravno so živeli in se bojevali za zopetno osvobojenje Poljske, oni nikakor niso nameravali vzpostaviti zopet one na pol fašistične in korupcne birokrate ter časnike, katedi so v prošlosti provzročili toliko gorja njihovi domovini."

(Edmund Stevens, stalni poročevalcevista "Christian Science Monitor" v Bostonu, Mass., je objavil zgoraj-njena poročila dne 26. aprila, 1943.)

Dopisi

SLOVENESKE VESTI

Rojakinja, Mrs. Mary J. Pintar, ki biva v Hudsonu, Wyo., poroča uredništvu, da je tamkaj umrl nagle smrti rojak in dolgoletni naročnik "Glas Naroda", Jakob Porenta, član društva št. 183 SN-PJ. V Zjednjenevih državah je živel 33 let, večinoma v Wyomingu in prej v državi Washington. Ostavlja samo bratme John Porenta v Reliance ter žalnico vdovo Marijo.

Rojakinja, Frances Lukanič, nam javlja iz Chisholma v Minnesota, da se je tamkaj mraz, katerega je bilo še nedavno kar 40 stopinj pod ničlo, sprememl v prijazno pomladno toplotu, kajti dne 12. t. m. je tamkaj kazal stopomer 40 stopinj nad ničlo. Tudi nam javlja, da je v tamošnjem mestu le malo mladičev, kajti vsi služijo pri vojaštvu. Rojakinja nam tudi javlja, da je tamošnja slovenska rodbina Mr. in Mrs. Louis Mehle, dobila od vojnega oddelka žalostno vest, glasom katere je njihov sin, ki je služil v Franciji, padel dne 1. februarja. Žal, da nam ime padlega vojaka ni bilo sporočeno. Pokojnik ostavlja poleg svojih staršev tudi mlajšega brata v Chisholmu, tudi o njegovem imenu se nam tudi ni sporočilo.

BIRTHDAY PARTY

Brooklyn, N. Y. — V nedeljo smo bili povabljeni na birthday party, katerega je obhajala nadležna in splošno poznana radi svoje prijaznosti in priljubljenosti, gospočna Ivica Vdorek, hčerka gospode Johane Vdorek, in kot ob takih prilikih naj mimogrede omenim, da se ni prav nič poznalo da imamo vsakokajte ještive na omerke, kajti ta država bi bila v bodoče velike vrednosti kot "baza na Pacifiku." Pri tem skuša tudi dozognati, bode le naše prebivalstvo nastopilo proti temu predlogu iz razloga, da filipinsko prebivalstvo ne spada h kavkaskemu oziroma belemu plemenu . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

"Newyorški "Mirror" je nedavno objavil členek v katerem naznana javnosti nasvetete, kako se lahko reši življenje mnogim vojakom in mornarjem. In potem objavljajo vest, da je bilo tekom leta 1944 nabitih in poškodovanih 10,500 naših vojakov in mornarjev, in sicer ne z pomočjo japonskega . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

"The Tribune" v Chicago, Ill., svetuje, da bi bilo dobro poskusiti — strupene pline na Iwo-Jimi; s tem predlogom se vjemata tudi "The Daily News" v New Yorku . . .

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da vse, kar zmore sedaj Hitler nuditi Nemcem, ni "nacionalni socijalizem", temveč "nacionalna katastrofa" . . .

RAZGLEDNIK

DELovanje SOVJETske AKADEMIE ZNANOSti v LETU 1945

Iz Moskve se poroča v Washington, da je Sovjetska Akademija Znanosti ravnokar poslala v naše glavno mesto svoj program delovanja tekom sedanjega leta. Iz tega programa je posneti, da sedaj v Sovjetski Rusiji organizujejo razne

MIRKO KUHEL:

Slovenija v borbi za svobodo

(Nadaljevanje 7.)

Izbiranje kandidatov

Listine kandidatov ni sestavila samo ena stranka. V Belokrajini je bil izvoljen kandidat, ki je javno pokazal svoje belogradistične simpatije. Takih slučajev sicer ni bilo veliko, toda Osvobodilna fronta je tudi take kandidate pozdravljala, kajti potom svojega urada so taki kandidati spoznavali in se prepričali o demokratičnem izvajanjju javnega miru, ki so ga upostavili partizani.

Pri civilni upravi je bilo opažati več in več novih obrazov in partizanske oblasti so se razveselile tega ljudskega odziva. Naravno je, da se je ta proces volitev prosti razvijal po vsem osvobojenem ozemlju. V nekaterih napot osvobojenih krajih so se tudi vršile podobne volitve, toda završiti so se morale v naglici. Vojaki so se morali brez posebnih ceremonij hitro posloviti, če se je približeval sovražnik.

Pri nekaterih volitvah ni bil navzoč kak oficir ali vojaški uradnik. Vojska je imela svojo proceduro za volitve. Vojaštvo je bilo popolnoma odsotno in nikjer ni vladala kaka prisiljenost. Vojaki so morali biti redni prebivalci volilnega okrožja. In ker se po malih vaseh in trgi prebivalstvo zelo redko preseljuje, ni bilo nobene možnosti za uporabljanje "ponerenjih" glasovnic ali da bi glasovali napačni volilci z namenom, da bi povlekli volitve na svojo stran.

Jasno je tudi bilo, da je preprost kmet razumeval tako glasovanje, kmet, ki ni menda železikoli imel prilike izbirati si svojih lastnih voditeljev. To mu je tudi dajalo pogum, kajti dokazano je, da se zna pripraviti narod izbirati svoje voditelje, samo če mu je dana prilika za to. Te volitve so tudi dokazale, da je glasovnica bolj učinkovita za pospeševanje demokracije, nego je puška. Osivelj starčki in manice so ponosno pripovedovali, da njihova vas—odkar pomnijo—se ni doživela takega čigodka. Prvikrat so jim zavladali ljudje, kateri so sami izvolili in postavili na odgovornega mesta.

Marsikateri Amerikanec bo pripoznal, da so si ameriški pionirji na isti način prizorili svoje demokratične ugodnosti, toda jih danes smatra za navadno, vsakdanjo stvar.

Osnutek federativne Jugoslavije

Slovenci so sedaj pričeli izvajati demokracijo in jo bodo nedvomno razvili do viška, o katerem v predvojni Jugoslaviji še pojma niso imeli. Vsaka izmed šestih enot federativne Jugoslavije bo imela po 30 poslancev v federalnem parlamentu ali skupščini brez razlike na število prebivalstva. Te enote so Srbija, Hrvaška, Slovenija, Črnogora, Bosna-Hercegovina in Makedonija. Za vsak milijon prebivalstva nad prvimi 1,500,000 katerekoli enote bodo dodanih 10 poslancev. Na ta način bodo narodi z višjim številom prebivalstva imeli sorazmerno večjo zastopstvo, toda za osnovne potrebe najmanjšega naroda bo še vedno skrbelna minimalna skupina tridesetih poslancev. Slovenija z 2,500,000 prebivalcev, vključivši Primorje, Trst, Goričko, severno Istro in Koroško, je na tej podlagi izvolila in poslala v Jajce svojih 40 poslancev. Ta sistem bo onesnogočil predvojni položaj, ko je Slovenija imela le 25 poslancev v jugoslovanski skupščini, ki je štela 625 članov.

Nedvomno je slovenski narod brezmejno ponosen, da je bil prvi v Evropi, ki je započel osvobodilno gibanje, in prvi, ki je imel svoj parlament in svobodne volitve v obzidju Hitlerjeve trdnjave. Se več—ponosen je, vzraščen in hvaležen, da bo njegova borba rodila žlahitne sadove—svobodo in demokracijo, katera še nikoli v zgodovini ni imel. Slovenski narod si je zgradil svojo lastno pot, zasekanou v skalovima trpljenja, neizmernih žrtev in potokov krvi. Narod je glasoval, toda njegov krvni sovražnik ni bil nikoli oddaljen več kot 15 ali 20 milij. Toda vzlje tej veliki nevarnosti je obdržaval velike ljudske shode, narodni kongres in trdnevno zasedanje parlamenta. Vse to govorji zelo jasno o njegovi odločnosti.

Veliko bi bilo že doseženega, če bi vse to bilo izvršeno samo za moralni učinek. Toda volitve par tednov kasneje spričujejo, da je to bil pravi in pošteni napor za doseglo in izvajanje demokracije v polnem pomenu Atlantskega čarterja—na ozemlju, ki so ga Slovenci sami osvobodili in branili s svojimi življenji v trenutku, ko so tudi glasovali.

Volitve, ki so uresničile zaključke prvega parlamenta in jih iz postav na papirju

spremenile v faktična dejstva, so jasni dokaz, da je demokracija cilj in namen partizanskega gibanja in Osvobodilne fronte v Sloveniji.

Edinstvo slovenskega naroda

Pred sedanjo vojno je mel jugoslovanski del Slovenije manj kot 1,500,000 prebivalcev, izmed katerih je bilo več kot 80% kmčkega stanu. Industrialnih delavcev je bilo v Sloveniji zelo malo. Skoraj en milijon Slovencev pa preliva pod italijansko oblastjo v Primorje, Istri, na Goriškem ter pod Avstrijo (Nemčijo) na Koroškem in Štajerskem. To so pokrajine vzhodno od Vidina v Benečiji, v Rezijanski dolini ter Goriška, Tržič, Test in severna Istra pod Italijo, pod Avstrijo pa Belak, Vrbsko jezero, Celovec in pokrajina nad Mariborom in v Prekmurju. Cilj Osvobodilne fronte je združiti vse dele Slovenije V NOVO SLOVENSKO DRŽAVO, ki postane del nove, federirane, demokratične Jugoslavije.

Ko je sovražnik navalil na deželo aprila 1941, je jugoslovanska vojska bila poražena, zajeta in razpršena prej kot v dveh tednih. Eden izmed vzrokov za hitro sovražno prodiranje po Sloveniji leži v dejstvu, da slovenski narod ni gojil posebne "ljubezni" do velenjskih politikarjev v Belgradu; zreali se tudi v nesposobnosti glavnega štaba kraljeve jugoslovanske vojske, kateri je celo zastavljal vsak uspešen odpor proti napadalecem. Poleg tega je tudi vladva v preteklosti tako prezirala in zapostavljala Slovenec—s pomočjo dočih državnih uradnikov in političnih voditeljev v vladni—da je narod v nekaterih krajih Godenjske in Štajerske smatrал okupacijo za manjše zlo. V teh krajih večina ljudi obvladuje tudi nemščino. Toda narod je faktično stopil iz dežja pod kap.

(Pride še.)

KAJ JE NAJTI V ZASEDENIH NEMŠKIH MESTIH

Z deveto armado — nekje v ničem nacist pravega kova, to Nemčiji — (ONA). — Pred da med tem je že stopil naprej nekaj dni zvečer so naši tanki drug možak, tipičen nacist, vdrli v to mesto, zjutraj pa je ki je povedal, da je petina vseprispolna pehotna. Kraj je ostal ga mesta članov nacistične popolnoma nepoškodovan, to stranki in da je tretjina od kar pehotna nima rada ci-teh pobegnila. Dodal je, da je viliščov, ki se skrivajo po hi-bila tretjina mesta v nacistični žah in zavretno streljajo iz takozvani fronti dela. Dubovi zasede, se je moralo zbrati vse so se kmalu razgrali in vedno prebivalstvo na mestnem trgu. Vendar je bilo ozmerjanja in prekanka.

POZOR, ROJAKI!

Naše uredništvo je dobilo od primorskega rojaka, imenom Bernard Gorup, ki služi v zavezniškem vojaštvu nekje v Evropi, pismo, v katerem nam sporoča, da je primorski Slovenec, rodom iz Gabrijevi pri Stanjelu na Krasu. V pismu nim sporoča, da živa v Zjednodruženih državah dokaj sorodnikov, od katerih pa že 16 mesecov ni dobil pisma. Ime njegevga strica po materi je Silvester Turk, ki je preje bil v Gabriju št. 27. V Zjednodruženih državah je dospel nekako pred 28 leti; njegova tet je (po očetu), Amalija Gorup, sedaj omožena Wales, ki je v Zjednodruženih državah nekako 25 let; rodom iz Gabriju št. 94.

Naslov: Pvt. Bernard Gorup, 600023, 234th Slav Company, H. Q. NORPS, A. P. O. 386 c/o Postmaster, New York, N. Y.

Klubi Rdečega Kriza na kolesih

To so posebna način za prevažanje vojakov zgrajena mobilna avtomobile, ki so odprta v mestu — po odhodu župana, ki je pravčasno pobrisal. Oberinspektor Trideset let mestne službe. Povedal je, da je ostalo v mestu najmanj 90 edinstkov prebivalstva in da je mogel vsakodobno stari, kdor je le hotel.

Trdil je, da je postal nacist leta 1937, ker je bilo to potrebno za njegovo službo, toda "da je brez nacističnih pravil". Med ljudstvom je tretja vozila, katera primasajo vojaštvu celo tik za bojno linijo kantine, filme, godbo, itd.

De Gallueva vlada in odporno gibanje

Pariz (ONA). — Francosko ter da je zdaj preživelista insti-odporno gibanje je znova potencija, ki bi morala izginuti. V tem pa se osvobodilni generali De Gaulle nemudoma kretne skladu z njim, ker je začeni delati na reorganizaciji prepričan, da je važno, da o-francoskega gospodarskega življenja, ne da bi čakala, da va ustavodajna skupščina oblikovala nove Farneje.

N. Y. STATE EMERGENCY FOOD COMMISSION

naznanja občinstvu sledče potanke glede

Jestvin in tozadovne konservacije

1.—Vprašanje: Kako najkuhamo ribe, da ohranijo belo meso?

Odgovor: Rib se lahko kuhamo tako, da ostane meso belo, ako se primeša voda 3 žlice kisa vsakemu kvartu vode in kavino žlico soli.

2.—Vpr.: Naj li kuhamo ribe tako, kakor meso?

Odg.: Ne. Rib je treba kuhati manj časa, kakor meso. Najboljšo so pecene ribe, kajti njih meso je mehkejše, kakor ono pozemskih živali.

3.—Vpr.: Moj mal si ne more jesti jajca. Kako naj mu toraj pripravim jajca, da jih bode z veseljem jedel?

Odg.: Jajca se lahko pomesejo z drugimi jestvinami, tako da ostane v njih jestinska snaga in jakost. Pripravite jajcem snovi, kakor drobtine in sočivne snovi.

4.—Vpr.: Je li krompir jed, ki povzroča debelost?

Odg.: Ne. Krompir ne povzroči več debelosti, kakor navadna oranža, banana ali dva komada kruha. Deblos povzroča le mast, na kateri je krompir opraven.

5.—Vpr.: Moramo lijetra operati, predno jih priredimo?

Odg.: To ni potrebno, temveč celo škodljivo, ker z prajenjem zgine mnogo hranične snage.

6.—Je li dobro ako se rabí kis, da postane meso mehkejše?

Odg.: To je malo pomaga, ako ne pustimo meso saj 72 ur v kisovi omaki.

HELP WANTED :: MOŠKO DELO

DELAVCE ISČEJO

Help Wanted (Male)

POTREBUJEMO REFRIGERATION MECHANICS

Izurjene možje, dobra plača, provizije; stalno, Po-vojno. Priložnost, MA 2-8955 (med 9. in 5. ur) (49-55)

POTREBUJEMO TOOL & DIE-MAKERS

5 dni na teden; čas in pol za nadurino, 40 ur na teden. Stalno delo, dobra plača.

MAJOR WATCHCASE CO.

216 LAFAYETTE ST. N. Y. C. e. of Wiener Machinery (Cor. Spring St.)

IZURJENI BLOW-PIPE WORKER

Stalno delo in dobra plača. Poklicite: WOrth 2-6553 (48-54)

PRESSMAN

Stalno delo, dobra plača. Izvrstna priložnost za pravežca moža. Po-vojno.

FILER

Pilar na sterling silver castings. Stalno delo, dobra plača.

HANDCRAFT JEWELERS

132 Front ST. N. Y. C. (BO 9-3796) (49-55)

CUTTERS & ENGRAVERS

na STEKLO ROCK CRYSTAL GLASS CO. 12 W. 18th ST. N. Y. C. (48-54)

MOŠKE POTREBUJEMO

I Z U R J E N I CUTTERS & ENGRAVERS

DELAVNIK CO.

IZURJENE PRIMOČRISTIČNE MATERIJALE

GROCERY CLERK

Izvezbanega grocerjskega pomočnika se potrebuje. Stalno delo in dobra plača. Priložnost. Bi tudi najeli nekoga, ki je le malo izvezban.

1 SULLIVAN ST. BROOKLYN (Erie Basin) (18th Ave., 4th Ave. subways.) (51-55)

KNJIGOVEZI

in POMOČNIKI

SHIPPING BOY

TO MAKE HIMSELF USEFUL IN FACTORY

40 hour week, steady work, good salary

LIME LIGHT DRESS CO.

WEST 39th ST. N. Y. C. (47-53)

**LONELY?
You'll never know...**

It's the waiting that gets you down . . . thinking . . . will you ever get home again? . . . why don't they write more often . . . did Dad ever get over that heart trouble . . . is your best girl still waiting . . . will you ever get a job again? . . . And then, something saves you. Like the day the Red Cross field man got a cable that your Dad was well.

Then Christmas came. And the Red Cross girl at the club made you trim a palm leaf Christmas tree, and you all had presents and sang the old carols, out there in the hot tropic night. Maybe it doesn't sound like much. The Red Cross does a lot of bigger things . . . such as collecting blood plasma for the wounded . . . sending food packages to prisoners of war . . . clothes for bombed-out kids. But to us, home seems just a little nearer, because your Red Cross is with us.

Americans: To keep at the side of your fighting men, your Red Cross must have funds. Contributions from you are the only source of income. Millions of our men are still far from home. They need your Red Cross . . . they must have it.

Keep your RED CROSS at his side

GIVE NOW_ GIVE MORE

HIŠA V STRUGI

Spisal: FRANCE BEVK

Nato ni mogla reči nič več. Obrnila se je k peči; da zakrije solze, je pričela pospravljanje cunje v zapečku.

"Ti," je ukazal Prodar ženi. "Pojdi in skuhanj nam kosilo!"

Prodarica se je dvignila samo na pol in ni vedela, ali naj uboga ali ne. Milka so zastale roke, z napol proti nji obrnjenim obravom je pričakovala, kaj se bo zgodilo.

Pojudi!" je ponovil Prodar.

Prodarica je odšla proti vratom.

"Mojega blaga ne boste tratili," je zastavila Milka Prodarič pot.

"Tvoje blago?" se je ozrl Prodar na Petra, ki je skopnpel v misli, da pride vse na dan, a zabraniti tega ni mogel. "Tvojega blaga nič ni. Hiša je moja . . . Ali stopiš s poti? Ne misli, da sem prepisal! Nisem!"

Milka je strmela, zdaj v moža, zdaj v Prodarija. Na obrazih je brala, da je bila varana. Misel, da se je razgivala pred časom, jo je navdala z besnostjo.

Pozabilo je za hip na Prodarija in na Prodarič. Vso pozornost je obrnila na Petra, ki je stal prepaden pred njo.

"Lagal si mi," je hroplo iz nje. "Lagal si mi!"

"Saj ni res," je jecjal mož in ni vedel, kam naj se dege. "Saj ni res . . ." in je gledal pri tem na očeta, kakor da išče pri njem pomoči.

"Res je!" . . . Ce sem pa denar, ki si ga vzel za notarja, doinila v tvojem žepu. Zdaj vem; takrat še pomislila nisem . . ."

"Po žepih si mi stikala? . . . Sram te budi!" se je Peter obesil na to bilke, da se reže.

"Slabša je tvoja laž; slabša, slabša! . . . Vsi ste proti meni! . . . Niti minute več ne bom pri tej hiši! . . . Za deklo pa ne! Za enjijo pa ne! Fej!"

Vsa se je penila. Srd njenih oči se je obrnil proti Petru, ki je stal unicev pred njo. Posilil je tanek jok, ki se je razlegnil po hiši. Iz usmiljenja se ji je hotel Peter približati.

"Ne maram te! . . . Vsi me sovražite!" se je iztrgala in zbežala po stopnicah v kamero in se zaklenila.

"Da si ni kaj naredila?" je dejal Peter očetu.

"Ne poznaš je," je odgovoril Prodar.

Molče, počasi so zajemali vsi trije iz sklede; njih pogledi se niso srečevali, jed jim ni teknila.

XXIII.

Med Prodarjevo hišo in potokom je ležala ravnava zelenava trata, ki jo je mejil od vode iz težkih kamnov zložen zid. Kadarkoli je bila voda vellika, je pronicala skozi zid na trato in naleglj do hiše. Zid je branil, da ni domača kamenja na travo in da valovi niso izpodkoplji trate in hiše.

Dež ni prenehjal. Šel je v presledkih, po par ur vedrega vremena v novih eurkih; vode so naraščale in upadale . . .

Milka se je bila izmuznila iz kamre neznano kdaj, da je nihče ni opazil. Ko je Peter pogledal skozi okno, je že zagledal pri zadnjih drevesih, blizu hrvi proti Kosanovim.

Dež je pral na zemljo. Peter je bezal za njo in jo je videl, ko je šla čez brv. Objemala ga je groza, ko jo je gledal s sploškim korkom plesati po mokri in zibajoči deski. Umarzani valovi so grgrali in šumeli pod njo. Na sredi se je brv pod Milkino težo upognila, valovi so šli čezenj . . . Voda ji je segala do členkov, se čez . . . Milka je zakrnila z rokama, kakor da hoče splavati iz te nevarnosti.

Petra je objela smrtna groza. Strah je delil z njo, da mu je sreča zastalo. Zdaj se je kesal vsega . . .

Skala mu je padla raz prsi, ko je videl, da se ji nič ni zgodilo. Zadnji konec brv je

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO
SADJEREJSTVO
POLJEDELSTVO
Skoro 1400 strani —

750. Slik

Popolni voditelj za vojnijo vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE avtorjev in ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCYKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič visokih besed — vse je jasno, razločno, vporabno.

\$4.00

The Garden Encyclopedia

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

"MARCH OF TIME" O JUGOSLAVIJI

Na poznanem radio programu "March of Time" je dne 22. februarja govoril o Jugoslaviji časnarski poročevalce John Phillips. Marsikateremu je še v spinu radi slik, ki jih je posnel v horbi slovenskih partizan pri Litiji in ki so bile objavljene v reviji "Life" 6. novembra 1944.

KOMENTATOR: Ko ta teden ves svet proučuje zaključke, ki jih je sprejela "velika trojica" v Jalti, je opaziti, da je Jugoslavija edina balkanska država, katero poročilo po imenu omenja. Vzroki za to najbrž so: V Jugoslaviji se je porodilo najbolj uspešno odporo gibanje in ta dejela je komaj deset milij od Trsta. Izmed 15 milijonov prebivalcev Jugoslavije je dva milijona mrtvih. Iz zmešnjave in ne-slogi, ki jo je povzročila in zanetila nemška okupacija in tiranija, se je dvignila narodna osvobodilna vojska pod vodstvom maršala Tita.

KOMENTATOR: Tukaj med nam je nočoj John Phillips, zal, ko je v srbskem parlamentarno-kraljevskem pokolenju, fotografi in poročevalci revije Life, ki se je vrnokar povrnil v New York iz Evrope, da poroča svojim učinkovim in je zgodil v prisotnosti pesčenjaka predsednik vlade, dr. Ivan Ribar odlikoval Tita z redom "Narodnega junaka". To se je izvedlo v tujini, vladnih ministrstvih, med katerimi sem bil jaz eden, med katerimi sem bil jaz eden, in tujezemec. Beseda "demokracija" je bila žestokrat izrečena po Titu in Ribarju. Ti v Jugoslaviji, se z maršalom Tito ečeno dobro poznata in

njen novi duh se je pokazal, da mi je naravnina potekla.

Vsled tega vodil je predlagam \$7 za nadaljnje leta ker brez lista ne bi mogel biti. Čitan ga je polovico stoljetja. Dobivam več listov, toda najbolje se mi dopade vaš list, ker objavlja zanimiva poročila, obilo podnebnega berila in lepe povesti. Kljaj čakan da ga dobim in najprej precitam povest, "Glas Naroda" priporočam vsaki družini.

KOMENTATOR: Hvala vam, John Phillips.

SANS.

IZ BROKLYNA, N. Y.

Ko prebitam "Glas Naroda" sem opazil, da mi je naravnina potekla. Vsled tega vam prilagam \$7 za nadaljnje leta ker brez lista ne bi mogel biti. Čitan ga je polovico stoljetja. Dobivam več listov, toda najbolje se mi dopade vaš list, ker objavlja zanimiva poročila, obilo podnebnega berila in lepe povesti. Kljaj čakan da ga dobim in najprej precitam povest, "Glas Naroda" priporočam vsaki družini.

Ljubljani, brat in drugi oče, spavaj v miru v hladnem grobu, rešen truda in skrb. Nam pa želja le ostane, da se enkrat snidemo.

Zahodno je življenje naše, odkar si nas zapustiš. Ni ne dneva, ne ure,

da nam nisi pred očmi.

Jedan mož, brat in drugi oče, spavaj v miru v hladnem grobu, rešen truda in skrb. Nam pa želja le ostane, da se enkrat snidemo.

Zahodno je življenje naše, odkar si nas zapustiš. Ni ne dneva, ne ure,

da nam nisi pred očmi.

Jean Frances, Sylvia, hčere, Frank, Ivan, Jakob, Joe, bratje, Franiska poročena Sezon in Mary poročena Vidgar, sestre, vnučki in vnukinje.

New York, Barberville, Ohio, Cleveland, Ohio, Cerknica, Slovenija, Jugoslavija.

16. marca, 1945.

HELP WANTED ::

ŽENSKO DELO

Help Wanted (Female)

FINGER WAVE ALL AROUND, 5 DAYS, SHORT HOURS. STEADY WORK, FINE SALARY

ANNE BARDEN'S BEAUTY BAR, 249 BROADWAY, N. Y. C. (Opposite City Hall)

(51-57)

SIVALKE — IZVEŽBANE

na eno-slavko Singer in Merrow stroje — Ako znate delati na Sivalke, potem se oglastite.

Izverstna plača, stalno delo, Fine razmere.

CONTINENTAL MFG. CO., 24 WEST 30th ST. N. Y. C. 100th fl. (48-54)

Vojna pomoč civilistom

Ameriški Rdeči Križ je organiziral pomoč od vojne prizadetim civilistom v raznih deželah preko morja v vrednosti, ki znaša več kot enajst milijonov dolarjev. Nekaj teh gotovine za nabavo pomoči za civiliste je prispevala naša vlada, nekaj razne pomočne organizacije, in nekaj Rdeči Križ sam.

Kantine na mostičih

Zdravilske potrebščine za vojne ujetnike

Tri ure po izkrenjanju na otoku Lejte v Filipinih je Ameriški Rdeči Križ že imel vzpostavljene na ameriškem mostiču kantine, v katerih se je serviralo kavo in dinge prizanke.

"Kits" za ranjence

Rdeči Križ ima prirejene posebne takozvane "kits" za one ranjene vojake, ki so po zraku prepeljani iz Srednjega Vzhoda nazaj v Zedinjene države. "Kits" vključujejo razne igre, slasčice, revije za čitanje, itd.

do 5:00 P. M.

Skouras Theatres Corporation — javlja, —

da bode Zvezin Poljedelski Oddelek, dne 17. marca, po zdravil potom radio-oddaje predstave imenom "This Is Our Cause." Pozdrav bode oddan potom WOR radio postaja sicer dne 17. marca od 4:30 do 5:00 P. M.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v

platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

"MARCH OF TIME" O JUGOSLAVIJI

partizani so ga tudi odlikovali z redom priznanja za njegove zasluge.

PHILLIPS: Nočoj se kakih šestih tisoč partizan boril za osvobditev svojega narodnega ozemlja. V ludi zimski slabo obloženih, sestradane v borbeno partizanske brigade, jurišajo v Sloveniji, Bosni in na Hrvatskem. Partizanske divizije so na ogreškom bojišču. Partizanske enote so prekoračile Dravo in se borijo na avstrijskem ozemlju ter rešujejo zavezniške vojne ujetnike. Ena tretjina Istre — dolgo časa vir prepriča z Italijo — je

osvobojene izpod nemške ob-

lasti in partizanske straže so komaj deset milij od Trsta.

Izmed 15 milijonov prebival-

cev Jugoslavije je dva milijona

mrtvih. Iz zmešnjave in ne-

slogi, ki jo je povzročila in

načela nemška okupacija in

tiranija, se je dvignila narod-

na osvobodilna vojska pod

John Phillips.

In to je znamenje časa. Na-

rodi malih evropskih držav

nočejo več biti igrače sil ev-

ropske politike. Tito je izraz

nove, demokratične Jugoslavije.

Jaz trdno verujem, da bo

priprjal Jugoslavijo do vlade

NARODA, IZ NARODA IN

ZA NAROD.

KOMENTATOR: Hvala vam,

John Phillips.

SANS.

IZ BROKLYNA, N. Y.

Ko prebitam "Glas Naroda" sem opazil, da mi je naravnina potekla.

Zadostno je življenje naše, odkar si nas zapustiš.

Ni ne dneva, ne ure,

da nam nisi pred očmi.

Ljubljani, brat in drugi oče, spavaj v miru v hladnem grobu, rešen truda in skrb. Nam pa želja le ost